

OSNOVNA ŠKOLA GRAČANI,
ZAGREB, GRAČANI 4A

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Temeljem članka 9. Zakona o zaštiti od požara (NN RH br. 92/10), a u svezi s Pravilnikom o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN RH br. 116/11.) Školski odbor OŠ Gračani, Zagreb, Gračani 4a (u daljnjem tekstu: škola), donosi dana _____ 2016. godine:

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih temeljem zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprječavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Članak 2.

Odgovorna osoba za provođenje mjera zaštite od požara je Ravnateljica škole.

Članak 3.

Osoba zadužena za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara u školi je g. Zlatko Bujan, na radnom mjestu domar.

Članak 4.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- obveze i odgovornosti vezane uz provedbu mjera zaštite od požara
- obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara
- obavljanje unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
- upoznavanje radnika s opasnostima i mjerama zaštite od požara,
- osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju,
- osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika,
- kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije,

- o ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara,
- o mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose,
- o postupanje radnika u slučaju nastanka požara,
- o prijelazne i završne odredbe.

Članak 5.

Sastavni dio ovoga Pravilnika su:

- o program osposobljavanja radnika iz zaštite od požara,
- o popis i raspored vatrogasnih aparata,
- o evidencija o redovnom pregledu vatrogasnih aparata,
- o postupanje radnika u slučaju požara,

Drugi provedbeni planovi zaštite od požara (plan uzbunjivanja, plan evakuacije i dr.) obrađeni su u zasebnim elaboratima.

Plan osiguranja prijama priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti broj kl. _____ur.br. _____, donešen je dana _____2016.

Plan evakuacije broj _____, izrađen _____.

Upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara na pojedinim radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije razrađene su i postavljene na odgovarajuća mjesta.

Članak 6.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se i čuvaju u tajništvu ustanove ili kod osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara. Osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara odlukom određuje Ravnateljica.

Članak 7.

Sustav zaštite od požara i eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i u prostorijama Škole kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina i drugih sredstava rada. Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, promidžbene naravi utvrđene zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 8.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u Školi radi obavljanja poslova. Radnici drugih pravnih osoba koji obavljaju određene poslove za školu u njezinim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara. Odgovornu osobu vanjskog izvođača radova za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova, koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koju mu izdaje osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara Škole.

Članak 9.

U građevinama i poslovnom prostoru u zakupu, zajedničkom poslovanju i poslovnoj suradnji, Škola je dužna pridržavati se Zakonom određenih i propisanih mjera zaštite od požara.

Međusobni odnosi, obveze i način provođenja mjera zaštite od požara između Škole, zakupoprimalca, pravnih osoba u zajedničkom poslovanju ili poslovnoj suradnji, uređuju se u sklopu ugovora o zakupu ili posebnim ugovorom.

II. OBVEZE I ODGOVORNOSTI U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

OBVEZE RADNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 10.

Prava radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- upoznati se s organizacijom zaštite od požara u građevini i prostoru te odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu,
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s opasnostima te propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na predmetnom radnom mjestu,
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost uređaja, instalacija i drugih sredstava rada, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar, neispravnost ili nesukladnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti ovlaštenom predstavniku poslodavca,
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- brinuti se da pristup njegovu radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile eventualne posljedice,
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije kao i izvršavanje poslova i zadataka ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije,
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima,
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara te prema oznakama upozorenja i znakovima i uputama za njihovu uporabu,
- poznaju razmještaj vatrogasnih aparata, hidranata i druge opreme za gašenje požara te njihovu uporabu.

Članak 11.

Dužnosti radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu,
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na predmetnom radnom mjestu,

- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost uređaja, instalacija i drugih sredstava rada, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti ovlaštenom predstavniku poslodavca,
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- brinuti se da pristup njegovu radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara te otklonile eventualne posljedice,
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije,
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima,
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara te prema oznakama upozorenja i znakovima i uputama za njihovu uporabu.

III. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLAŠTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 12.

Posebna ovlaštenja i dužnosti u području zaštite od požara u građevini i prostoru u vlasništvu škole imaju:

- Ravnateljica, kao odgovorna osoba u pravnoj osobi,
- voditelji smjena,
- osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Članak 13.

Ravnateljica nadzire provedbu mjera zaštite od požara uz pomoć osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Kada Ravnateljica nije na radnom mjestu ili je spriječena provoditi nadzor iz stavka 1. ovoga članka, odnosno u slučajevima kada se obavljanje djelatnosti vrši na dislociranim lokacijama, njegovu dužnost preuzimaju voditelji smjena.

RAVNATELJICA

Članak 14.

Ravnateljica je odgovorna za provođenje mjera zaštite od požara u svim građevinama i prostorima škole, te ima slijedeća posebna ovlaštenja i dužnosti:

- organizira i usklađuje rad osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara u primjeni mjera zaštite od požara određenih zakonom i drugim propisima, te odredbama ovog Pravilnika,
- kontrolira izvršenje mjera zaštite od požara naloženih od strane nadležne inspekcije zaštite od požara,
- surađuje s inspekcijским službama iz zaštite od požara i omogući im obavljanje inspekcijских pregleda,
- poduzima disciplinske mjere za one radnike koji ne provode mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu odnosno u građevini i prostoru škole.

VODITELJI SMJENA

Članak 15.

Voditelji smjena odgovorni su za obavljanje nadzora iz područja zaštite od požara sukladno odredbama ovog pravilnika, odnosno imaju slijedeća posebna ovlaštenja i dužnosti:

- vrši nadzor primjenom mjera zaštite od požara u objektu,
- vrši nadzor nad radnicima glede primjene mjera zaštite od požara.

OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI OSOBE ZADUŽENE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 16.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara u školi odgovorna je Ravnateljici za pravilno i pravodobno savjetovanje u provođenju mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, propisima i normama, te odredbama ovog Pravilnika u građevini i na prostoru kojeg je vlasnik ili korisnik škole.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara škole u području zaštite od požara u građevini i prostoru u vlasništvu ili na korištenju škole ima prava i dužnosti da:

- predlaže Ravnateljici provođenje mjera zaštite od požara koje su propisane zakonima, podzakonskim aktima te odredbama ovog Pravilnika,

- provodi u djelo odluke Ravnateljice donesene u svezi sa zaštitom od požara,
- upozorava Ravnateljicu na utvrđene nedostatke prilikom pregleda nadzornika zaštite od požara te predlaže dinamiku njihovog otklanjanja,
- surađuje pri nadzornom pregledu i omogućuje obavljanje nadzornog pregleda, te ovlaštenim predstavnicima poslodavca pruža potrebne podatke i obavijesti,
- prati promjene, izmjene ili dopune propisa i normi koji uređuju oblast zaštite od požara i predlaže izmjene i dopune ovog Pravilnika ako je u suprotnosti s propisima iz područja zaštite od požara,
- vodi propisanu evidenciju iz područja zaštite od požara (ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti sustava za gašenje požara i zapaljivih plinova i para, ispitivanje gromobranske instalacija, ispitivanja elektro instalacija, ispitivanja strojeva i uređaja i dr.),
- Ravnateljci podnosi prijedloge za odobrenje sredstava potrebnih za provođenje zaštite od požara,
- analizira uzroke požara i eksplozija koji su se dogodili u građevini i na prostoru u vlasništvu ili korištenju škole,
- provjerava provode li se mjere zaštite od požara u škole,
- radi otklanjanja nedostataka zaštite od požara surađuje s osobama koje održavaju objekte,
- obavlja i druge poslove iz područja zaštite od požara utvrđene ugovorom o obavljanju poslova zaštite od požara,
- vrši provedbe internih pravilnika i općih akata, te uputa za siguran rad u dijelu zaštite od požara.

IV. OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

OPĆENITO

Članak 17.

Unutarnja kontrola u području zaštite od požara organizira i provodi Ravnateljica i voditelji smjena, kao radnici koji imaju posebna ovlaštenja i odgovornosti u pogledu mjera zaštite od požara, kontroliraju i provjeravaju provode li se mjere zaštite od požara koje su regulirane odredbama ovog Pravilnika.

Članak 18.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, osoba iz prethodnog članka imaju pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine i koristi otvorenu vatru u požarno ugroženom prostoru, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi,
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku,
- radi utvrđenog neprovođenja propisanih mjera zaštite od požara poduzeti mjere propisane ovim i/ili drugim općim aktom.

KONTROLA ISPRAVNOSTI OPREME I SREDSTVA ZA GAŠENJE POŽARA

Članak 19.

Voditelj smjene obavezan je prije početka rada vizualno pregledati svu opremu za dojavu i gašenje požara, u smisu opće funkcionalnosti i dostupnosti. Utvrđene nedostatke dužan je prijaviti Ravnateljici koja ih je dužna u najkraćem roku otkloniti.

Članak 20.

Ako voditelj smjene utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci na opremi za dojavu i gašenje požara, a da takvo stanje bitno utječe na siguran tijek rada i sigurnost djelatnika, ima pravo prekinuti rad. U slučaju prekida rada iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužan je o tom izvjestiti Ravnateljicu.

V. UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA I MJERAMA ZASTITE OD POŽARA

OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Članak 21.

Svaki radnik prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN RH broj 61/94). Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnog Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA NA RADNOM MJESTU

Članak 22.

Svako radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara ili drugi ovlašteni predstavnik poslodavca dužni su upoznati s opasnostima glede nastanka požara na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

Članak 23.

Radnici koji tijekom jedne radne smjene ili tijekom određenog vremenskog razdoblja redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova moraju za te poslove biti osposobljeni i od radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara ili drugog ovlaštenog predstavnika poslodavca upoznati sa svim opasnostima i mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

Članak 24.

Osposobljavanje radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, kao i osposobljavanje radnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, provodi se prema programu utvrđenim u Prilogu 1. ovog Pravilnika.

Članak 25.

Nije predviđena periodična provjera znanja o opasnostima i mjerama zaštite od požara, osim u uvjetima predviđenima u sklopu ovog pravilnika.

Članak 26.

Evidenciju o osposobljavanju radnika sukladno odredbama ovog Pravilnika odnosno pravila iz područja zaštite od požara vodi osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara, a evidencija se pohranjuje i čuva u tajništvu škole.

VI. OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU SUSTAVA ZA UPRAVLJANJE I NADZIRANJE SIGURNOG ODVIJANJA TEHNOLOŠKOG PROCESA TE DRUGIH INSTALACIJA I UREĐAJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR I TEHNOLOŠKU EKSPLOZIJU

Članak 27.

Za održavanje opreme i instalacija (toplinska podstanica, sustavi ventilacije i grijanja, električna instalacija, sustav za zaštitu od munje i dr.) čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju odgovorni su školski domari u sklopu svojih osnovnih radnih zadataka sukladno ugovoru o radu.

VII. OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUCAJEVIMA PRIVREMENOG POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 28.

U slučaju privremenog povećanog požarnog rizika zaduženi su:

- za razradu postupaka - osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara,
- za poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara - Ravnateljica škole.

VIII. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 29.

Kretanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije (uljna kotlovnica, toplinska podstanica, kuhinja, kabinet kemije i dr.) je zabranjeno za sve radnike odnosno druge osobe na koje se odnose odredbe ovog pravilnika.

Kretanje na navedenim prostorima iznimno je dopušteno radnicima koji ispunjavaju odredbe posebnih propisa i odredbi ovog pravilnika (domari, kuhari/ce, učitelj/ica kemije).

IX. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 30.

Svi radnici u sklopu svojih radnih mjesta dužni su vršiti poslove motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara te eventualne opasnosti prijaviti Ravnateljici i osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara.

Članak 31.

Ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara definirano je u sklopu Plana osiguranja prijama priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti (plan uzbunjivanja) kao zasebnog elaborata.

X. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I MJERE ZABRANE I OGRANICENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODOSE

Članak 32.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih i ostalim prostorima, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji ili rekonstrukciji na postojećoj građevini, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih građevina te ugradnju uređaja i opreme u njima,

- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, gromobranskih, ventilacijskih, klimatizacijskih, toplinskih, vodovodnih, kanalizacijskih i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara,
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.),
- održavanje čistoće u radnim i pomoćnim prostorijama, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta,
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila,
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i druge mjere ovisno od postojećim opasnostima,
- opskrbljenost građevine vatrogasnim aparatima za gašenje požara, čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN RH broj 101/11).

Članak 33.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara) te ostale mjere zaštite od požara koje se propisuju ovim Pravilnikom.

XI. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 34.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku podrazumijevaju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, plinskim instalacijama, munjovodnim (gromobranskim) instalacijama, uređajima za zagrijavanje i rashladnim uređajima, na kojima može doći do nastajanja i širenja požara.

GRAĐEVINSKE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 35.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita radnika koji se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
- sprječavanje širenja požara-lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 36.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 37.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je izdana suglasnost. Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

IZLAZI I IZLAZNI PUTOVI

Članak 38.

Cjelokupan prostor na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen. Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina. Podne obloge, tepisi (tapisoni) kao i pomični prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpiti. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti.

Članak 39.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenima za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strjelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću. Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Članak 40.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoren siguran prostor (dvorište) dovoljno prostran da se osobama koje se evakuiraju omogući udaljavanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje ugroženog prostora.

Članak 41.

Izlazi iz kuhinje i knjižnice su pod nadzorom radnika predmetnog prostora. Ostali izlazi iz objekta su u vrijeme boravka osoba u školi otključani i pod nadzorom spremačica.

OTVORI U ZIDOVIMA

Članak 42.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati. Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije) a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti. Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Članak 43.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji i sl.). Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

ZIDOVI, STUPOVI I STROPOVI

Članak 44.

Sve preinake na zidovima, stupovima i stropovima mogu se obavljati sukladno važećim propisima iz područja graditeljstva. Ukoliko se obavljaju jednostavniji poslovi (npr. pojačano održavanje) potrebno je pribaviti suglasnost osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara.

Moguća oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanja) potrebno je popraviti materijalom istih protupožarnih karakteristika. U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 45.

Svi podovi bez obzira na kakvu su konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje.

POKROVI I KROVIŠTA

Članak 46.

Krovni pokrivač ne smije imati mehaničkih oštećenja. Ako je krovšte izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

PROMETNICE I PRILAZI

Članak 47.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako da:

- se redovito čiste od snijega,
- se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prijekopi) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prijekopa i sl.),
- nisu zakrčeni parkiranim vozilima te
- su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati nesmetan pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantskim priključcima oko objekta.

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA NA INSTALACIJAMA I UREĐAJIMA

Članak 48.

Sve električne instalacije i uređaji te munjovodne (gromobranske) instalacije moraju se izvoditi i održavati, sukladno vrijedećim normama i odredbama propisa za predmetno područje.

Članak 49.

Rokovi periodičnih ispitivanja svih instalacija, strojeva i uređaja te stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara propisani su i određeni važećim zakonskim i podzakonskim aktima.

POSEBNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOD KORIŠTENJA UREĐAJA ZA ZAGRIJAVANJE

Članak 50.

Pod uređajem za zagrijavanje podrazumijeva se dio opreme koji pretvara bilo koji oblik energije u toplinsku energiju.

Medij za centralno grijanje prostorija škole priprema se u plinskoj kotlovnici koja je smještena u unutar samog objekta.

Članak 51.

Periodični pregled i ispitivanje svih sustava za zagrijavanje vrši ovlaštena pravna osoba u skladu s odredbama važećih propisa.

Članak 52.

Zabranjena je uporaba svih dodatnih strojeva i uređaja za zagrijavanje bez dopuštenja od strane Ravnateljice ili osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara.

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA NA PLINSKIM INSTALACIJAMA

Članak 53.

U školskom objektu za potrebe kuhinjskih trošila koristi plin iz boce. Boce, priključne cijevi i regulatori tlaka u moraju biti neoštećeni i ispravno spojeni. Plin se doprema i priljučuje u originala ambalaži namijenjenoj za iste potrebe. Ne skladišti se u prostoru škole, doprema se prema potrebe. Plinske instalacija moraju biti izvedene u skladu s važećim propisima ili priznatim pravilima tehničke prakse.

Članak 54.

Priključivanje i servisiranje trošila na plinsku instalaciju, smije obavljati samo ovlaštenu serviser te o istom mora ostaviti pismeni zapis.

Članak 55.

Dopuštena je uporaba samo ispitanih plinskih trošila.

Članak 56.

Ispitivanja vrši ovlaštena pravna osoba, u rokovima propisanim važećim propisima.

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOD UPORABE ELEKTRIČNIH KUHALA U UREDSKIM I POMOĆNIM PROSTORIJAMA

Članak 57.

Dopuštena je uporaba električnih kuhala samo u namjenski uređenim pomoćnim prostorima poput čajnih kuhinja.

Članak 58.

Uporaba električnih električnih kuhala zabranjena je u svim ostalim vrstama prostorija i prostora (uredski, pedagoški, skladišni i ini prostori i prostorije).

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOD KORIŠTENJA VENTILACIJSKIH I KLIMA UREĐAJA

Članak 59.

Svi ventilacijski i klima sustavi moraju se izvoditi i održavati (servisirati), sukladno važećim normama i odredbama propisa iz predmetnog područja.

ODRŽAVANJE OPREME I SREDSTVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA TE SPRJEČAVANJE ŠIRENJA POŽARA

Članak 60.

Sva oprema i sredstva za gašenje požara te sustavi za dojavu i gašenje požara moraju se izvoditi i održavati, sukladno važećim normama i odredbama propisa iz predmetnog područja.

Članak 61.

Za organiziranje i provođenje svih definiranih i propisanih mjera zaštite od požara odgovoran je Ravnateljici škole.

Članak 62.

U građevinama i radnim prostorima postavljena su slijedeća sredstva protupožarne zaštite:

- unutarnja hidrantska mreža,
- protupanična (sigurnosna) rasvjeta,
- tipkala za isključenje električne energije u slučaju hitnosti,
- ručni vatrogasni aparati u svim građevinama i prostorima (broj, vrsta i raspored ručnih vatrogasnih aparata po prostorijama daje se u prilogu broj 2., koji je sastavni dio ovog Pravilnika).

Članak 63.

Ispitivanje ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara te sprječavanje širenja požara, može obavljati ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za predmetne poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova. Ispitivanje ispravnosti vrši se najmanje jednom godišnje.

Članak 64.

Održavanje vatrogasnih aparata obuhvaća redoviti pregled i periodični servis.

Održavanje vatrogasnih aparata u navedenim rokovima provodi se prema planu i programu koji je usklađen s Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN RH broj 101/11).

Periodični servis ručnih vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna osoba, najmanje jednom godišnje.

Članak 65.

Redoviti pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja domar škole, najmanje jednom u svaka tri mjeseca, u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere.

Članak 66.

O izvršenim redovitim pregledima ručnih vatrogasnih aparata domar škole vodi upisnik. Obrazac upisnika o redovitim pregledima ručnih vatrogasnih aparata daje se u prilogu broj 3., koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 67.

U određenim dijelovima građevine u kojima se drže ili uskladištavaju gorivi materijali (ambalaža i ostali gorivi materijali) zabranjeno je pušenje, uporaba otvorenog plamena te držanje i smještaj stvari koje su sklone samozapaljenju.

Članak 68.

Svaka uporaba ili uskladištenje zapaljivih plinova i tekućina potrebno je vršiti u skladu s važećim propisima iz predmetnog područja. U radionici domara i kabinetu kemije nalaze se specijalni negorivi ormari za smještaj zapaljivih kemikalija.

Članak 69.

U svim unutarnjim i vanjskim prostorima i prostorijama škole pušenje je izričito zabranjeno.

Članak 70.

Rad s otvorenim plamenom (aparatom za zavarivanje, rezanje i lemljenje) ukoliko se ne vrši u redovnom procesu rada, može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon dobivanja pisanog odobrenja osobe zadužene za zaštitu od požara i naloženih mjera koje se moraju poduzeti prije početka rada.

XI. ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH I NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 71.

Ravnateljica ima pravo i obvezu vršiti nadzor nad primjenom propisa i odredbi ovog Pravilnika i provođenju rješenja nadležne Policijske uprave.

Ravnateljica je odgovorna za osiguranje financijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije.

Ravnateljica ima pravo vršiti kontrolu rada osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara i ovlaštenih predstavnika poslodavca, a u svezi provođenja mjera zaštite od požara propisanih Zakonom, podzakonskim aktima, naređenih i ovim Pravilnikom propisanih mjera zaštite od požara.

Voditelj smjene je odgovoran u svom djelokrugu rada za provođenje propisa i odredbi ovog Pravilnika i odgovoran je za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara. Za povrede obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i poduzimanje mjera za voditelje smjena je isti kao i za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegova rada.

Članak 72.

Zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara utvrđenih ovim pravilnikom i drugim važećim propisima Republike Hrvatske prema radniku škole se mogu poduzeti mjere utvrđene drugim općim aktima i to:

- pismeno upozorenje,
- otkaz ugovora o radu.

Članak 73.

Mjere iz prethodnog članka izriču se temeljem prosudbe vrste i opsega nepridržavanja mjera zaštite od požara, pri čemu se navedeno nepridržavanje mjera zaštita od požara razvrstava po mogućim štetnim posljedicama u dvije kategorije:

- manja odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara,
- veća odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara.

Postupak za utvrđivanje odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara iz stavka 1. ovog članka može pokrenuti:

- Ravnateljica
- osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara.

Članak 74.

Manja odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i sprječavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljanje obveze u svezi sa zaštitom požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,

- neprijavlivanje osobi zaduženoj za poslove zaštite od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- nemarno ili nesavjesno ponašanje prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbijanje rada dužeg od radnog vremena u slučaju kada se to zahtijeva iz preventivnih razloga zaštite od požara,
- obavljanje rada na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 75.

Veća odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika ili imovinu,
- nemarno ili nesavjesno obavljanje radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po radnike ili imovinu,
- obavljanje rada na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovinu,
- neopravdano odbijanje izvršenja pojedine odluke, instrukcije i napatka iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili ovlašteni predstavnik poslodavca ili osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara a zbog čega je došlo do požara ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika ili imovine,
- neprijavlivanje ovlaštenom predstavniku poslodavca ili osobi zaduženoj za poslove zaštite od požara pojave (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovinu,
- nepridržavanje propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovinu,
- odbijanje rada dužeg od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovinu.

Članak 76.

Zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilnikom i drugim važećim propisima RH protiv radnika mogu se poduzeti slijedeće mjere:

- pismeno upozorenje za manja odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara, a koje donosi Ravnateljica, osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenje stanja zaštite od požara ili ovlašteni predstavnik poslodavca.
- otkaz ugovora o radu, za veća odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara o čemu odluku donosi Ravnateljica.

XII. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 77.

Posebna zaduženja pri pojavi požara imaju:

- domar: isključuje elektro napajanje kotlovnice,
- kuharice: isključuju elektronapajanje kuhinje i zatvaraju dovod na plinskoj instalaciji.

Članak 78.

Postupanje radnika u slučaju požara razrađeno je u sklopu Priloga 4. ovog Pravilnika i sastavni je dio Plana i programa osposobljavanja radnika u primjeni mjera zaštite od požara.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 79.

U slučaju nesuglasja u provedbi ovoga Pravilnika pravo tumačenja ima Ravnateljica.

Članak 80.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 81.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon donošenja.

Predsjednik školskog odbora

IME I PREZIME

Ravnateljica škole

Nataša Gjuran, prof. mentor

Ovaj Pravilnik donesen je na _____ sjednici Školskog odbora dana _____2016. i objavljen je na oglasnoj ploči dana _____2016.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA

1. Gorenje i gašenje
  - Osnovni pojmovi o gorenju
  - Osnovni pojmovi o gašenju
2. Opasnosti i mjere zaštite od požara
  - Uzroci i izvori nastanka požara
  - Uvjeti širenja požara
  - Zaštitne mjere pri držanju i rukovanju zapaljivim tekućinama i plinovima u objektima
  - Zaštita od požara na ložišnim uređajima
  - Zaštita od požara na električnim uređajima i instalacijama
3. Gašenje požara
  - Gašenje požara na električnim uređajima i instalacijama
  - Gašenje požara zapaljivih tekućina
  - Gašenje požara na ložećim uređajima
  - Gašenje požara u objektima
  - Gašenje požara na motornim vozilima
  - Gašenje požara na osobama
4. Aparati za gašenje
  - Aparati za gašenje prahom
  - Aparati za gašenje halonima
  - Aparati za gašenje ugljičnim dioksidom
  - Aparati za gašenje pjenom
  - Aparati za gašenje vodom
5. Oprema za gašenje požara
  - Hidranti
  - Ključevi za hidrante
  - Cijevi
  - Spojnice za cijevi
  - Razdjelnice i sabirnice
  - Mlaznice
6. Postupanje radnika u slučaju požara
7. Radna mjesta s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije (toplinska podstanica, kemijski praktikum, poslovi održavanja)

Teoretski dio: 6 sati

Praktični dio: 2 sata

ODREĐIVANJE BROJA I VRSTE VATROGASNIH APARATA

Prema Pravilniku o vatrogasnim aparatima (N.N., br.: 101/11) propisan je broj aparata ovisno o površini požarnog sektora i požarnom opterećenju. Aparati se ravnomjerno raspoređuju po prostoru.

Popis vatrogasnih aparata stavljenih u uporabu prije stupanja na snagu Pravilnika o vatrogasnim aparatima (N.N., br.: 101/11):

REDNI BROJ	GRAĐEVINA - PROSTOR	POŽARNA OPASNOST	JG	BROJ VRSTA APARATA		
				S - 9	S - 6	CO ₂ -5
1.	prostor škole	srednja	178	6	3	1

REDNI BROJ	GRAĐEVINA - PROSTOR	POŽARNA OPASNOST	JG	BROJ VRSTA APARATA		
				S - 9	S - 6	CO ₂ -5
1.	Prostor kotlovnice	velika	18	2	0	1

Prethodnom tablicom definirana je jedinica gašenja postojećih aparata. Jedinica gašenja (JG) je pomoćna veličina koja omogućava usporedbu kapaciteta gašenja različitih vrsta vatrogasnih aparata i služi za određivanje potrebnog broja vatrogasnih aparata. Svakom vatrogasnom aparatu se dodjeljuje određeni broj JG prema njegovom kapacitetu gašenja.

Izračunata je ukupna JG vatrogasnih aparata u prostoru prema požarnoj opasnosti i površini objekata. Ukupna JG = 196.

Temeljem odredbi Pravilnika o vatrogasnim aparatima (N.N., br.: 101/11) potrebno je postaviti dodatne količine vatrogasnih aparata i to:

REDNI BROJ	GRAĐEVINA - PROSTOR	POŽARNA OPASNOST	JG	BROJ VRSTA APARATA		
				S - 9	S - 6	CO ₂ -5
1.	prostor škole	srednja	46	/	4	/

EVIDENCIJA O REDOVNOM PREGLEDU VATROGASNIH APARATA

vrsta aparata	položaj / tvornički broj	označenost, uočljivost i dostupnost vatrogasnog aparata	opće stanje vatrogasnog aparata	kompletnost vatrogasnog aparata	stanje plombe zatvarača, odnosno ventila vatrogasnog aparata	datum pregleda	potpis
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S9		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S6		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S6		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S6		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S6		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S6		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S6		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
S6		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
CO2 -5		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		
CO2 -5		zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava	zadovoljava		

POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU POŽARA

Kako postupiti:

1. stanite i razmislite gdje se nalazite,
2. ovisno o vrsti događaja, zovite telefonski broj dežurstva policije (broj 192), vatrogasaca (broj 193) ili hitne pomoći (broj 194). Ne računajte da su već drugi dojavili o događaju. Umjesto gore navedenih brojeva možete nazvati i jedinstveni telefonski broj 112 za zaštitu i spašavanje.
3. počnite razgovor odmah govoreći polako i razgovijetno, što se dogodilo i da li su ljudi u opasnosti,
4. navedite točnu adresu mjesta nesreće i osobno dočekajte pomoć,
5. budite spremni dati daljnje informacije i osobne podatke (ime i prezime),
6. završite razgovor kada vam služba koju ste kontaktirali to dopusti,
7. ne koristite telefonsku liniju za druge pozive dok pomoć ne dođe. Služba koju ste kontaktirali možda treba daljnje informacije.

Dojava vatrogascima na telefonski broj 193

Procijenili ste da je potrebna pomoć vatrogasaca:

- pokušajte ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar ako to možete učiniti bez opasnosti za sebe ili druge. Ako ne možete sami ugasiti požar nazovite bez odlaganja vatrogasce na telefonski broj 193. U slučaju nemogućnosti pozivanja na broj 193, možete nazvati broj 112,
- zatražite pomoć susjeda ili prolaznika,
- pokrenite evakuaciju ljudi i imovine iz ugroženog prostora,
- moguće posljedice događaja ne treba podcjenjivati niti precjenjivati.

Djelujte tako da sprječavate paniku,

- pobrinite se da netko sačeka vatrogasce na ulazu u objekt i zapovjedniku postrojbe prenese bitne informacije,
- ukoliko je to moguće, pobrinite se za očuvanje tragova nesreće. Namjerno uništavanje ili prikrivanje tragova nesreće može se tretirati kao kazneno djelo.

PRILOG br.4

Dojava požara može biti automatska preko vatrodojavnog uređaja (rjeđi slučaj), ili najčešće putem telefona. Ako ste samo posumnjali u požar tako da ste primijetili dim ili osjetili miris plina koji izlazi iz instalacije ili plinske boce, nazovite bez bojazni vatrogasce na broj 193.

Naglašavamo da se vatrogasne intervencije ne naplaćuju ukoliko su obavljene u cilju izravnog spašavanja ljudi i imovine.

Pri telefoniranju govorite polako i razgovijetno i dajte sljedeće podatke:

- Predstavite se!
- Gdje se dogodilo?!

Navedite adresu gdje je pomoć vatrogasaca potrebna.

- Koja vrsta nesreće?!

Nastojte ukratko opisati specifičnu prirodu nesreće. Što se dogodilo, što gori, koji kat objekta, dali se čula eksplozija...

- Posebne okolnosti?!

Ima li unesrećenih i ugroženih? Ima li posebnih opasnosti - primjerice od eksplozije, urušavanja i slično. Zatražite savjet što učiniti ukoliko ste u nedoumici.

Zapamtite da dojava mora biti kratka i jasna. Zabilježene su dojave o požaru ili eksploziji gdje dojavitelji uslijed doživljenog šoka nisu znali reći na kojoj se adresi nalaze.

Kada gasite požar, postupajte na sljedeći način:

- Djelujte oprezno, ali bez odgode
  - pokrenite evakuaciju osoba. Spašavanje ima prednost pred gašenjem,
  - u obiteljskim zgradama razmotrite mogućnosti evakuacije kroz prozore i preko krova.
- Izbjegavajte dim
  - izbjegavajte udisati produkte izgaranja,
  - već nakon kratkog izlaganja dimu osoba gubi svijest, što dim često čini opasnijim od samog plamena. Većina ljudi stradava uslijed gušenja ili trovanja produktima izgaranja. Znajte da zona zadimljenja može biti stotinama puta veća od zone djelovanja plamena. Pojedini objekti su tako građeni da sprječavaju širenje požara i produkata izgaranja iz jedne u drugu prostoriju u određenom vremenskom razdoblju,
- Ne približavajte se požaru dok vatrogasni aparat ili druga oprema nije spremna za gašenje. Zaštitite otkrivene dijelove tijela odjećom.
- Ograničite širenje požara. Ako ne možete ući u prostor zahvaćen požarom, nastojite ograničiti širenje požara zatvaranjem vrata. Uklonite gorivi materijal - zavjese, tepihe.

PRILOG br.4

- Ne izlažite sebe nepotrebnoj opasnosti. Ako se nalazite ispred prostorije unutar koje je požar u fazi tinjanja već duže vrijeme, ne otvarajte naglo vrata. U takvim uvjetima može doći do naglog paljenja vrućih produkata izgaranja! Gašenje prepustite vatrogascima.
- Držite se što niže podu. Temperatura je viša u gornjim dijelovima prostorije, gdje je i više produkata izgaranja, odnosno vrućeg dima.
- Gašenje
  - ne podcjenjujte male požare,
  - gasite požar u sagnutom položaju. Ukoliko je jako isijavanje požara nađite zaklon,
  - na otvorenom prostoru gasite niz vjetar. Pazite da vas ne zahvati plamen ili ne poprskaju zapaljiva tekućina koju gasite. Zato počnite gasiti s udaljenosti od oko 5 metara,
  - gasite samo ako sebe i svoje bližnje ne dovodite u opasnost. U protivnom napustite prostoriju i zatvorite vrata i prozore.

Imajte na umu da ćete moći pogasiti samo male požare u početnoj fazi. Ukoliko je požar u razbuktanoj fazi, toplina i produkti izgaranja onemogućavaju pristup. Tada zatvorite prozore i vrata da se požar dulje zadrži u prostoriji gdje je i nastao.